

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobkyně: **obec Hracholusky**
se sídlem Hracholusky 42, Hracholusky

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 15. 2. 2024, č. j. MZP/2024/290/249,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Obsah žaloby

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým byl zamítnut její rozklad a bylo potvrzeno rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 9. 2023, č. j. MZP/2023/620/1727. Prvostupňovým rozhodnutím nebylo vyhověno námitkám žalobkyně podaným dle § 40 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

(dále jen „ZOPK“), k záměru na vyhlášení Národního parku Křivoklátsko (dále jen „záměr“).

2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že se žalovaný s jejími námitkami vypořádal pouhými odkazy na důvody uváděné v záměru, které jsou neurčité a subjektivní. Závěr o mimořádném významu Křivoklátska, které nelze chránit bez vyhlášení národního parku, není dle žalobkyně podložený. K tezi žalovaného, že postupuje podle schváleného programového prohlášení vlády, podotkla, že to není odborným podkladem ani právním předpisem.
3. Žalobkyně poukázala na to, že žalovaný je při vymezení záměru zcela odkázán na Agenturu ochrany přírody a krajiny (dále je „AOPK“), z jejichž stanovisek vychází i při hodnocení námitek a připomínek žalobkyně. AOPK je zainteresována na vyhlášení národního parku, což dle žalobkyně vzbuzuje pochyby o její nepodjatosti, a tedy i o objektivnosti, správnosti a úplnosti některých jejích údajů a závěrů.
4. Dle žalobkyně představuje vyhlášení národního parku výrazný zásah do základních práv, zejména vlastnického. Posouzení proporcionality tohoto zásahu se ze strany žalovaného omezilo v zásadě jen na zdůrazňování významu a cílů ochrany. Posouzení proporcionality znamená dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2019, č. j. 4 As 26/2019-41, Sb. NSS 3895/2019, volbu *„takového způsobu ochrany území, který co nejvíce šetří práva vlastníků pozemků v tomto území a zároveň je stále způsobilý dosáhnout účelu ochrany takového území“*. Žalobkyně označila přírodní hodnoty a cíle ochrany, jichž se žalovaný dovolává, za fiktivní, neuchopitelné a objektivně stěží ověřitelné.
5. Žalovaný pomíjí nejen Listinu základních práv a svobod, ale i § 1 ZOPK, dle něhož je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry. Dle žalobkyně je třeba respektovat vlastnické právo, právo podnikat a další práva, přičemž postačuje dosavadní stupeň ochrany – chráněná krajinná oblast (CHKO).
6. Žalobkyně měla za to, že vyhlášení národního parku je v rozporu se zájmy a potřebami místních obyvatel a že je spojeno s negativními sociálně-ekonomickými dopady – omezení pracovních příležitostí v lesnictví, omezení obecného užívání lesů, negativní důsledky zvýšené návštěvnosti území atd. Podle § 2 odst. 2 obecního zřízení pečuje obec o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. Dle žalobkyně bude její rozvoj v mnoha ohledech omezen. Záměr není v souladu s potřebami občanů a není ani ve veřejném zájmu, neboť realizuje zájmy několika jednotlivců či zájmových skupin.
7. Nelze se vyhnout ani otázce, zda náklady na vyhlášení a provoz národního parku jsou přiměřené fiktivní hodnotě, kterou má přinést změna přístupu k nakládání s lesními ekosystémy. Žalobkyně odkázala na údaje v závěrečné zprávě z hodnocení regulace (RIA), v úvahu je třeba vzít i ztrátu státních podniků (Lesy České republiky, s.p., Vojenské lesy a statky ČR, s.p.). Dle žalobkyně jsou náklady účelově podhodnoceny, a naopak jsou účelově nadhodnoceny náhrady za újmu vzniklou v důsledku omezení lesního hospodářství.

Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Zařazení pozemků v územním obvodu žalobkyně do národního parku je dle žalovaného z hlediska celistvosti území, jeho přírodních hodnot a dosahování dlouhodobých cílů ochrany národního parku zcela nezbytné.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

9. Ochrana přírody je veřejným zájmem. Naléhavost společenské potřeby záměru vychází z globálních přístupů a mezinárodních požadavků k zajištění přísnější ochrany přírody. Na převažující části území národního parku se v dlouhodobé perspektivě budou používat jen takové intervence, které budou směřovat k uchování přírodních lesů a nerušenému průběhu přírodních procesů. Postupné ponechání lesů působení přírodních sil přispěje k bohatší a složitější struktuře porostů a umožní rozvinutí přírodních procesů, což zajistí obnovu přirozené dynamiky v dotčených ekosystémech a obnovu jejich přirozených ekologických funkcí. Stejně tak přispěje významnou měrou k rozvoji a podpoře druhové rozmanitosti těchto ekosystémů.
10. Území navržené k vyhlášení v kategorii národního parku splňuje podmínku § 15 odst. 1 ZOPK. Zastoupené lesní ekosystémy, včetně lesních porostů s pozměněnou strukturou, ať už prostorovou, věkovou či druhovou, naplňují definici přirozených nebo člověkem málo pozměněných ekosystémů, jelikož svým charakterem jde stále o lesní ekosystém, který je na daném stanovišti přirozeným. Současně tyto ekosystémy v navrhovaném území národního parku převažují. V obdobném rozsahu a podmínkách jako na Křivoklátsku se jinde v České republice nevyskytují. Záměr též vychází ze současného stavu poznání a potřeb společnosti deklarovaných ve strategických dokumentech, např. Strategii ochrany biologické rozmanitosti. Jedná se o úkol, který byl schválen v Programovém prohlášení vlády České republiky ze dne 6. 1. 2022.
11. Co se týče AOPK a jí zpracovaných podkladů, jedná se o specializovanou organizační složku státu, která zajišťuje odbornou i praktickou péči o přírodu, dokumentuje stav přírody a krajiny, vede Informační systém ochrany přírody a poskytuje odbornou a expertní podporu žalovanému.
12. Záměr nezamlčuje podklady, které ho v minulosti hodnotily kriticky, a byl zpracován s vědomím jejich existence a obsahu. To ale neznamená, že musí být jejich obsah v záměru plně akceptován, popř. že musí záměr vyvrátit jejich závěry.
13. Záměr je situován pouze na část území dnešní CHKO Křivoklátsko. Velká část kulturních hodnot je soustředěna do území mimo národní park. V případě vyhlášení národního parku nedojde k rozdělení území. Bude vytvořen komplementární systém ochrany přírody na Křivoklátsku s tím, že na většině území je možno dosahovat cílů ochrany přírody v rámci CHKO Křivoklátsko a na menší části je vhodnější s ohledem na cíle nastavit režim národního parku. Až na výjimky kulturní krajina s osídlením a zemědělskými plochami zůstává mimo území záměru.
14. Záměr rovněž zahrnuje zdůvodnění přiměřenosti, zohlednění potřeb obyvatel, regionálních a místních poměrů. Opatření a cíle by se měly realizovat téměř výlučně na majetku státu, majetek soukromých osob byl zařazen pouze v nejnutnějším rozsahu. Lze předpokládat, že pozemky v soukromém vlastnictví a v majetku obcí, nebudou-li vyjmuty z území národního parku, budou zařazeny zejména do zóny soustředěné péče o přírodu, kdy jejich současné využívání či obhospodařování, které je v souladu s jejich určením, nebude v rozporu s cílem ochrany této zóny.
15. Omezení občanů obce plynoucí z existence národního parku nejsou takového charakteru, že by mohla zásadním způsobem omezit rozvoj obce. Omezení pohybu pěších není vázáno na jednotlivé zóny, pohyb pěších je omezen pouze v klidovém území. Vymezení klidového území se předpokládá v rozsahu dnešních národních přírodních rezervací a přírodních

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

rezervacích, kde už současné předpisy upravující podmínky ochrany těchto rezervací pohyb omezují.

16. Vyhlášením národního parku se na výkonu samosprávy místních obcí a příslušných krajů nic nemění. Obce a kraje nejsou ve věcech samosprávy existencí národního parku nijak výrazněji omezeny nad rámec současného stavu plynoucího z již existujícího ochranného režimu stávající územní ochrany ve formě CHKO, maloplošných zvláště chráněných území a lokalit soustavy Natura 2000.
17. Vyhlášení Národního parku Křivoklátsko nepředstavuje pro vlastníky pozemků žádný zásadní limit. Nakládání s pozemky je omezeno jen částečně, a to v rozsahu základních a bližších ochranných podmínek národního parku. Omezení zároveň není absolutní a při splnění zákonných podmínek si může vlastník pozemku k činnostem omezeným či zakázaným v národním parku opatřit od orgánu ochrany přírody výjimku či souhlas.
18. Žalovaný též poukázal na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 18/17, jenž vyzdvihl značný význam národních parků a dále fakt, že vlastnické právo není absolutní a ničím neomezitelné. Jedním z důvodů může být právě ochrana přírody, která je ve veřejném zájmu, přičemž stát má pozitivní závazek chránit životní prostředí.

Posouzení žaloby soudem

19. Soud předně uvádí, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné ve správním soudnictví, což vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2019, č. j. 4 As 26/2019-41, Sb. NSS 3895/2019. V odkazovaném případě se jednalo o vyhlášení národní přírodní rezervace, jež se zřizuje vyhláškou žalovaného, avšak skutečnost, že se národní park vyhláší zákonem (§ 15 odst. 5 ZOPK), nic nemění na aplikovatelnosti citovaného judikátu. Žalovaný musí i u tohoto typu zvláště chráněného území uvést záměr do souladu s námitkami, jimž bylo vyhověno (§ 40 odst. 4 ZOPK), přičemž rozsah omezení vlastníků v návrhu právního předpisu nesmí přesáhnout rozsah vyplývající ze záměru, eventuálně upraveného dle podaných námitek (§ 40 odst. 6 ZOPK).
20. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházející přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)].
21. Soud rozhodl bez jednání, jelikož účastníci na výzvu soudu podle § 51 odst. 1 s. ř. s. nereagovali.
22. Po posouzení věci dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
23. K úvodní části žaloby, v níž žalobkyně podotýká, že odkazuje na své námitky a rozklad s tím, že zbytek žaloby je „nad rámec, resp. ke zdůraznění“, soud uvádí, že jakožto žalobní bod či žalobní argumentaci nelze akceptovat ničím neupřesněný odkaz žalobkyně na svůj rozklad, námitky či jiná podání učiněná v průběhu správního řízení. Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 18. 7. 2013, č. j. 1 Afs 54/2013-36) je třeba žalobní body výslovně formulovat v žalobě, neboť je třeba vycházet z toho, že soudní řízení není pokračováním správního řízení, nýbrž zcela samostatným typem přezkumného řízení. Předmětem soudního přezkumu je pak rozhodnutí, které vydal správní orgán rozhodující v posledním stupni (§ 69 s. ř. s.), jenž zpravidla v napadeném rozhodnutí již reagoval na obsah rozkladu (odvolání) proti prvostupňovému rozhodnutí. Soud tedy zásadně není instancí, která by znovu a nezávisle na žalovaném

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

měla obsah rozkladu (odvolání) přezkoumávat. K tomu soud rovněž poukazuje na zásadu subsidiarity správního soudnictví vyjádřenou v § 5 s. ř. s. Pokud by soud akceptoval přístup, kdy žalobkyně ve lhůtě pro podání žaloby ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. namísto řádné a dostatečně konkrétní formulace žalobních bodů pouze několika slovy odkáže na obsah odvolání, pak by tím v podstatě docházelo k nepřipustnému obcházení koncentrační zásady.

24. Lze dodat, že není zcela vyloučeno, aby žaloba (a navazující podání vůči soudu) odkazovala na určité skutečnosti obsažené ve správním spisu. Nelze tak ovšem učinit naprosto povšechně, jak to učinila žalobkyně. Z daného odkazu musí být seznatelné, ke kterému konkrétnímu žalobnímu tvrzení se daný odkaz váže a jak odkazovaná skutečnost toto tvrzení konkrétně rozvíjí, doplňuje, či upřesňuje. Odkaz na určité skutečnosti ze správního spisu tedy může pouze dokreslovat argumentaci již zahrnutou v žalobě, a to jen za podmínky náležité specifikace odkazu.
25. Soud tudíž vychází z obsahu žaloby a z ní patrných žalobních bodů.
26. Soud dále zdůrazňuje, že rozsah a kvalita soudního přezkumu se odvíjí od formulace žalobních bodů. Je to žalobkyně, kdo se domáhá přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí. Soud pak podle § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumává napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Je tak výlučně na žalobkyni, aby v podané žalobě konkrétně specifikovala skutkové a právní důvody, pro které se domáhá soudního přezkumu napadeného rozhodnutí. Neučiní-li tak, respektive uplatní-li žalobkyně námitku toliko v obecné rovině, soudu nezbude než žalobou napadené rozhodnutí přezkoumat taktéž toliko v obecné rovině. Soud totiž není oprávněn a rovněž ani povinen na žalobní body jakkoliv usuzovat nebo je dovozovat. K obdobnému závěru dospěl i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, Sb. NSS 2162/2011, ve kterém konstatoval, že „*míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod - byť i vyhovující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta.*“.
27. Soud konstatuje, že osmnáctý senát zdejšího soudu již rozhodoval o obdobné žalobě jiné žalobkyně, obce Branov. Argumenty obsažené v dané žalobě a v nyní projednávané žalobě se zčásti překrývají, žaloba obce Branov byla ovšem rozsáhlejší a konkrétnější. Rozsudkem ze dne 16. 12. 2024, č. j. 18 A 21/2024-173, byla daná žaloba zamítnuta. Soud se s hodnocením a závěry osmnáctého senátu, pokud jde o překrývající se žalobní argumentaci, ztotožňuje a níže z nich vychází.
28. Soud považuje námitky žalobkyně směřující k tomu, že důvody pro vyhlášení národního parku jsou neurčité a subjektivní, že záměr chrání pouze fiktivní hodnoty, které jsou neuchopitelné a stěží ověřitelné, a že záměr představuje realizaci zájmů několika jednotlivců či zájmových skupin, za naprosto obecné a ničím nepodložené. V zásadě jde o polemiku o smyslu ochrany přírody formou národních parků.
29. Soud k tomu odkazuje na vypořádání uvedené v bodu 44 rozsudku sp. zn. 18 A 21/2024, dle něhož je „*obecná polemika s vhodností národních parků jako kategorie zvláště chráněných území v národním či mezinárodním měřítku, jež se argumentací žalobkyně prolíná, [...] do značné míry otázkou odbornou, politickou, společenskou a zčásti i filozofickou. Soud opakuje, že*

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

není jeho úkolem posuzovat vhodnost nastavení úpravy národních parků – vychází z toho, že národní parky český právní řád upravuje a že se jedná o standardní formu ochrany cenných částí přírody, jež se opírá o přesvědčení, že některá území je nutné chránit institucionálně, v jejich co nejvíce přirozené formě. Čistě z laického hlediska nelze zpochybňovat, že příroda zde není jen kvůli člověku a pro člověka. Svou hodnotu tak může mít i přirozený vývoj ekosystémů [...]“.

30. V bodech 45 a 46 pak rozsudek sp. zn. 18 A 21/2024 poukázal na žalovaným zmíněný nálezný Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 18/17, jenž vyzdvihl význam národních parků: *„Význam národních parků v České republice byl v nedávné době zformulován v rámci konference České národní parky 2016. Národní parky jsou důležité pro zachování biologické a geologické rozmanitosti tím, že na jejich území je zajištěna ochrana populací druhů v přirozeném prostředí. Mají rovněž význam hydrologický a klimatický, neboť ovlivňují mezoklima, koloběh uhlíku či kyslíku a zadržují povrchové i podzemní vody, ovlivňují jejich průtok a zmírňují tak průběh klimatických změn. Význam vědecký a výzkumný je zdůrazněn tím, že jejich území s ekosystémy ponechanými samovolnému vývoji představují srovnávací studijní plochu pro člověkem ovlivněné ekosystémy, jsou pozorovacím a monitorovacím nástrojem fenoménů, které se mimo jejich území v odpovídající ploše či kvalitě nevyskytují. Národní parky mají také sociálně-ekonomický význam. Ekonomický přínos danému regionu národní parky přinášejí vytvářením pracovních míst přímo i nepřímo formou zakázek privátním subjektům a také v samotné značce národního parku jako záruce šetrné turistiky. Další význam je tedy rekreační a turistický, neboť v současné době jde o nejnavštěvovanější území ČR. Návazně mají národní parky také výchovný význam, neboť mohou probouzet pozitivní vztah k přírodě, objasňovat průběh přírodních dějů a motivovat veřejnost ke spolupráci na ochraně životního prostředí. Konečně mají národní parky význam mezinárodní. [...] Značný význam národních parků je nesporný, neboť zpřísněný režim ochrany území národních parků napomáhá zejména k zachování biologické a geologické rozmanitosti, k ochraně populací druhů v přirozeném prostředí, ovlivnění klima aj. Vedle toho mají národní parky význam vědecký, sociální či ekonomický. Smyslem národních parků je kompromis mezi naplňováním dlouhodobých cílů ochrany přírody (nerušený průběh přírodních jevů) a umožněním využití jejich území (k udržitelnému rozvoji, vzdělání, výchově, aj.), to vše jako komponentů práva na příznivé životní prostředí podle čl. 35 odst. 1 Listiny i požadavku na zachování a rozvíjení přírodního bohatství podle Preambule Ústavy. Výše uvedené odůvodňuje vysokou důležitost národních parků, která s sebou přirozeně nese i určitá omezení základních lidských práv a svobod či jiných veřejných zájmů.“.*
31. Ohledně záměru, tedy jeho konkrétních aspektů, žalobkyně rovněž neuvedla žádné dostatečně určité námitky. Ve vztahu ke správnosti podkladů se žalobkyně omezila na ryze spekulativní poukaz na to, že má AOPK na věci zájem, a proto je podjatá. Obdobnou námitku vypořádal rozsudek sp. zn. 18 A 21/2024 v bodech 84–87. Zdůraznil, že ZOPK v § 78 odst. 8 a 12 předpokládá podíl AOPK na přípravě vyhlášení zvláště chráněných území. „Zainteresování“ AOPK tak vyplývá z její povahy a účelu, za kterým byla zřízena. Pokud zpracovala odborné vyjádření, na jehož základě žalovaný rozhodl při tvorbě záměru, plnila tím jen svou zákonnou úlohu. Pouze ze skutečnosti, že má AOPK z hlediska svého poslání zájem na ochraně hodnot životního prostředí, nelze dovozovat její zaujatý vztah na výsledku řízení. Navíc se AOPK na rozdíl od území spadajícího do CHKO bude v případě národního parku muset o správu v něm dělit se správou národního parku.
32. Podklady AOPK přitom žalobkyně z hlediska jejich správnosti nenapadala. Lze dodat, že se rozsudek sp. zn. 18 A 21/2024 v bodech 48–65 (a též v bodech 66–83) podrobně zaobíral

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

podklady AOPK, ale i podklady, které záměru oponovaly, přičemž dospěl k závěru o správnosti podkladů AOPK.

33. Soud konstatuje, že žalobkyně nijak nerozvedla své námitky týkající se jí tvrzeného zásahu do vlastnického práva a práva podnikat, omezení pracovních příležitostí v lesnictví, omezení obecného užívání lesů, negativních důsledků zvýšené návštěvnosti území proporcionální, omezení rozvoje obce. Žalobkyně vyjádřila přesvědčení, že postačuje dosavadní stupeň ochrany, tj. CHKO, ovšem ani zde neuvádí žádnou bližší argumentaci pro svou tezi.
34. Rozsudek sp. zn. 18 A 21/2024 se k proporcionalitě záměru vyjadřuje v bodech 88–107. Shrnuje ústavněprávní východiska a následně se věnuje provedenímu testu proporcionality uvedenému v záměru na str. 22 a násl. Záměr zahrnuje jen cca 18 % stávající rozlohy CHKO, hranice je vedena tak, aby nezahrnovala zastavěná území či větší zemědělské plochy. Na navrženém území je 97,6 % pozemků ve vlastnictví státu, 0,46 % Středočeského kraje a pouze 0,3 % ve vlastnictví obcí, resp. 1,6 % soukromých osob. Omezení s nakládáním či využíváním pozemků není absolutní, podmínky pro řízení dle stavebního zákona zůstanou stejné jako v CHKO, v případě lesního a zemědělského hospodaření lze získat finanční náhradu. Obecně lze získat výjimky či souhlas správy národního parku. V případě omezení pohybu rovněž nedochází k zásadnímu posunu, zákaz pohybu mimo vyznačené cesty nebo trasy odvisí od vymezení klidových území, jež se vymezují formou opatření obecné povahy, na jehož vydávání mohou participovat i obce, a jež je možné přezkoumat ve správním soudnictví. Taková území jsou předpokládána na území stávajících národních přírodních a přírodních rezervací, kde je již pohyb mimo cesty nyní zakázán. Nové omezení představuje větší omezení jízdy na koni a kole, nicméně ani to nebude absolutní.
35. K argumentům tamější žalobkyně, které se překrývají s výše uvedenými argumenty žalobkyně v nynější věci, rozsudek sp. zn. 18 A 21/2024 podotýká, že jsou obecné. Žalovaný dle citovaného rozsudku dostatečně popsal důvody vyšší ochrany nejcennějších částí přírody Křivoklátska, vymezil cíle takové ochrany, vypořádal se i s nedostatky současné úrovně ochrany cestou CHKO. Při zpracování záměru vycházel z řady odborných podkladů, v rámci řízení o námitkách se pak opíral i o odborné stanovisko AOPK. Dostatečně zdůvodnil společenskou potřebu, potažmo veřejný zájem na vyhlášení národního parku. Žalovaný též přilehavě poukazoval na strategické dokumenty, coby vodítka pro záměr. Tyto závěry jsou pak plně přenositelné i do nyní projednávané věci.
36. Citovaný rozsudek (bod 103) také vyzdvihl, že reálné fungování národního parku, vč. míry bezzásahovosti, neurčuje jen vlastní vyhlášení národního parku a s tím spojená omezení. Podstatné jsou i navazující kroky spojené se zonací národního parku, vymezením klidového území atd. (srov. § 17 a 18 ZOPK). Žalobkyně se na těchto krocích může v budoucnu podílet (vyjadřovat se k nim a uplatňovat svá práva), a to i cestou účasti v radě národního parku (§ 20 ZOPK). Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2024, č. j. 6 As 166/2023-56, Sb. NSS 4625/2024, je také možné bránit se zásahovou žalobou proti schválení zásad péče o národní park.
37. Soud uvádí, že se žalovaný v prvostupňovém rozhodnutí na str. 17–18 vyjádřil k možnému ohrožení lesnictví tak, že „[v]yhlášení NP neznamena zánik křivoklátského lesnictví, významná část křivoklátských lesů leží mimo území navrhovaného NP, a i v NP bude lesnictví nejdůležitější oblastí péče o ekosystémy. Na území NP rozdíl spočívá v tom, že na převažujícím

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

území NP bude zaveden na velikostně významnějších plochách management vedoucí v dlouhodobém horizontu a konečně podobě k uceleným částem přírodních lesů bez intervencí člověka.“, což soud považuje za dostačující (srov. body 99 a 107 rozsudku sp. zn. 18 A 21/2024).

38. K negativním dopadům turistiky se žalovaný vyjádřil na str. 19–20 prvostupňového rozhodnutí tak, že tento problém není spojen pouze s národními parky, ale se všemi místy, která jsou atraktivní pro návštěvníky, jimiž jsou i historické památky aj. Soud i toto vypořádání považuje za dostačující (srov. body 99 a 107 rozsudku sp. zn. 18 A 21/2024) a dodává, že ačkoli je status národního parku prestižnější oproti CHKO, nelze jen kvůli němu usuzovat na masivní nárůst turismu, neboť i CHKO je pro turisty atraktivní lokací. Dle RIA se očekává nárůst turistů o cca 6 %, což soud považuje za zanedbatelné.
39. Soud dodává, že žalobkyně nijak nerozporovala splnění podmínky dle § 15 odst. 1 ZOPK. Soud proto jen pro úplnost odkazuje na body 66–83 rozsudku sp. zn. 18 A 21/2024, v nichž se touto otázkou obsírně zabýval.
40. Konečně, co se týče žalobní námitky poukazující na náklady státu na zřízení a údržbu národního parku, které jsou dle žalobkyně nadto zkreslené, a na ztráty státních podniků, soud akcentuje, že žalobkyně může svou žalobou hájit pouze svá veřejná subjektivní práva (§ 2 ve spojení s § 65 s. ř. s.). Žalobkyně se nemůže stavět do role ochránce státního rozpočtu a hospodaření státních podniků a nemůže podávat žalobu ve veřejném zájmu (*a contrario* srov. § 66 s. ř. s.). Nadto se v případě nákladů na zřízení národního parku, a obecně ochrany přírody, jedná primárně o otázku politickou, nikoli právní. Údajnou účelovost zkreslení nákladů či náhrad za újmu přitom žalobkyně ani neupřesnila, natož aby ji nedoložila. K obdobným závěrům dospěl rozsudek sp. zn. 18 A 21/2024 v bodech 43 a 106.

Závěr

41. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
42. Protože žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. ledna 2025

Milan Tauber v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.